

جمعه ایرتسی - ۱۵ آگستوس ۱۳۴۱

ایگنجی سنه - نومرو ۴۳

آبونه شرائطی :
سنه لکی ۲۵۰
آلتی آیونلی ۱۲۵
فوق العاده نسخهلر
ایکون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدور .

مجموعه من هیئتتجه
طبعی تفسیر ایدلمین
آثار اعاده ایدلمز .

ملی تحریک

اداره خانه :
باب عالی چاده سفده
رسنه فطوغرافخانه سی
قارشیدسنده منبر
مطبعه سی گوستنده
صاحب و مدیری
محمد مسیح

هر آیک برنجی داوره بشنجی کونلری میبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادری ، فنی رسمی مجموعه دور

رسملری وارد، فقط بونلر مناقبلرک تعریف ایتدیکی وضعیتده کیملارد . .

تورک نقش تاریخده اولور

- مابعد -

مولوی محمدرلی (عین الدوله) و (قالویان) ایچین بولونقلری دورک صنعت حیاتده و تصویر جیلکده نظیرسز قاشلردی دیورلر . .

(عین الدوله) نك مولوی محمدرنده بولوندوغی و بالآخره اسلام دینه دوندیکی مناقبلرک سوزلریله ثابتدر . بالخاصه (عین الدوله) حقتده ، برمجسده بولونان (قالویان) آغزندن شو حکایه بی نقل ایدولر . . استبولده برلوحده مریم عیسی صورتی ایلمیدیلر عیسی و مریم کبی بی مثلدلر و اطراف علندن جهانک نقاشلری آنک مثلی تصویر اینکده قادر اولمیدیلر هانا (عین الدوله) صورتک هوسنده اون سفر طوطوب استبولک اولدیر .

بزرکنده برسته مجاورت قلوب اول مقامک رهبانلریته خدمتار ایلهدی برکیجه فرصت بولوب اول لوحی درقونق ایلوب روانه اولدی قونییه کلدکده زیارت (مولانا) مشرف اول نره لده ایدک بیوردی حکایت لوحه کا کان سویله دی اول لوح روح افزایی قهرج ایلم ببیوردی هانا خوبلک و لطافت غایتده ایدی چوق توقندن صکره بولیکی صورت خوب سندن بزم محمزه راست دکلدلر و بلان عاشقدر دیو عظیم شکایت ایلورلر بیوردی نه کونه دیدی بزم هرکز او یخومز و یهمز یوقدر و داتما قییم - اللیل وصایم النهارز و (عین الدوله) بزی براغوب کجه او بیور و کوندوز بیور اصلا موافقمزده دکلدلر دیورلر دیدی (عین الدوله) انلره قطعا او یخو و یکم محالدر و سخن و کفتار یوقدر و جانسز نقشدلر دیدی بیوردیکه سن که جانی نقش سین و بو قدر صنعتلرک وارد و بو نقاشک یایماسی سین که عالم وادم و مافی الارض و السما انک دست کاریدر سن روای اولور که انی براغوسین و کندیکي جانسز معنی سز نقاشک عاشقی ایلده سین تا اول بی خبر صورتلردن نه حاصل اولور و سکا نه فائده ارشور فی الحال توبه ایلوب باش قیوب مسلمان اولدی [۱] .

یکرمی قادر (مولانا) نك آياق ثوستی یوزنده چیزیلن او قیمتده سه نلردن مع الاسف محرومز . قولکسه یونمزده (مولانا) نك مختلف کتبخانه و موزهلردن قوپیه ایدیلش

[۱] اناب المارینج ترجمه سی ، هیدالیا فیده ، یکی قاپونیکه سی کتبخانه سی ،

۱ - یکی قاپو محمدرندن احسان محوی بک طرفندن هدیه ایدیلش بر فطوغرافیدر که اصلی طهرانده شاهک خصوصی موزه سندهدر . رسم دری نوزینت آل ایل و بوبالی اولورق ایشله تمشدر . تابلو ایچنده ایکی پورتره کوزوکیور . .

برنجی پالانده «مولانا» جومهلش بر وضعیتده صول آلی یوزنده ، صاغ ایله دریزی طوتویور . آرقاسنده قوللی برخرقه باشنده سیوریجه برکله نوزنده نوکدن یانلره دوغر و کیشله یین دستار صاولیدلر . دوشونجه لی در . قاشلری خیف و اوزون ، کوزلری بویوکدهدر . بیق و صاقالی سیرک و اوزوندلر .

قارشینده پک سهوکیلی (شمس تبریزی) صاغ آيانی قالشق وصول آيانی نوسته ، اوطومرش بروضیتدهدر . یوزینی عصایی طوتان آلرندن صاغی نوزینه دایامش ، کنج سالی ، اوزون صاچلی ، باشنده دیلی برکله وارد . آرقاسنده دیز قایاغنه قدر - بو کونکی ایرانلیلرک کیدیکی - انتاری انجه برکرله بلدن باغلا تمشدر . .

ایکسی ده برنقطه یه باقیور . ایکینجی پالانده اوراق بر دره

اوزاقلاردن طولانه طولانه آقیور . داهایمده ، بوراسی

تابلوده اوچونجی پالانه دوشمکدهدر ، آغاقلر آراسندن

اولر کورولور که بو اقله بیتمه طاغلرک نوك طرفندهدر . .

۲ - یازیدک کتبخانه سنده موجود بر (مشوی شریف)

ایچنه ترسیم ایدیلش تصویریدر که کتابک نهایتده خطاطک

« قدمت المشوی المعنوی المولوی الحلاله الرومیه بمحمداه توفیقه

فی تاریخ یوم الحیثنا و شهر جمادی الثاني ثمان عشر و الف الهی -

النویه » قیدینه نظرآ مشویک ۱۰۱۸ تاریخنده یازیلدی و بنه

علیه رسملرکده بو تاریخنده قونولدوغنه حکم ایدیور . .

مذکور کتاب ۱۲۶۶ سنه سنده سلطان عبدالمجیدک والده سی

(بزم عالم) سلطان طرفندن وقف ایدیلشدر . .

مشوی آئی جلددن عبارتدر . برنجی جلده عالم مباحث

باشلامدن قارشیلقی محفل دروننده آیری آیری ترکیب -

قوم یوزیسون حالنده ایکی رسم وارد که برنجی سنده (مولانا)

باغچا ایچمه رسنده یو کسه کجه برسد اوزنده درس قهر بر ایتمکدهدر . .

باشنده آیری و بویوک برقاووق ، یوزی اوزونجه ، کوزلری بر

نقطه یه باقیور . نوزنده قیمر می برخرقه اولوب آلتنه قیو قهوه

باشقا ویس القرانی، یازید بسطامی، معروف گرنی، شیخ شبلی، شیخ عصار، احمد غزالی، شمس تبریزی، ابراهیم ادم، شیخ سعدی، حاجی بکتاش ولی، خواجه حافظ، نور علی شاه، میرشاه شمس، بابا طاهرک رسلری وارد.

اسمی معلوم اولمایان نقاشه کوره (مولانا) نیک تپیی شود. ایری روجود نوستنده باش صول طرفه آکیلش دستار برسکه اوموزلری آشاق قادار حاجی واوزون صاقالی در. صاحبی صق و سیاهدر. آبقاسنه (تنوره) کیدریلشدر. صول آلی قالیق ویزی بریری اشارت ایدیور کبی.

صاغ آل چومهان صاغ دیزی نوستندهدر. پوستنده اوطوروپور. برده آجیلش بزرکتاب ایچیریننده فارسی عباره متویند ایکی مصرع یازیلدر. رنگار صابجدر. (فون)ده محراب واری بریر کوروتمکدهدر. تصویر (موشامبا) نوستنده یاغلی بویا ایله ایشله نمشددر.

بعض مناظر - پهبکشیو و تشریح - آتاتومی خطایله پورتیه «مولانا» نیک تمثالی ده کیدر. عادتاً برسیاج قاراقهرنی آکدیر ماقدهدر. واقعا شرق آسیانک ایچلرنده، تصوف و شعر عالمده اوزون صاحبی، دورغون کوزلری، صولوق بکزلری ایله عشق و خراباتی عجم تپیلری بولونمقدهدر.

اساساً شرق اینلنک برخصوصیتی تشکیل ایدن بوتییار بعضاً آلی کشکولی بردرویشه، بعضاً کتاب و شعر یازمقده مشغول برشاعر و عالمه بکزمکدهدر.

ایشته اوراده نه ییشل آغاجلر آلتنده سهویشن برهاشقی نهده متفکر برعلی تصویر ایله یور. ایرانک بوآنکین خیالی نقاش اولادی، رسمده دها زیاده کندی یاشادنی محضک انطباعی، ایشیتدیکی شخصلردن برنی یاشمدر. اونک صولغون و سیاه رنگلرندن آقان قاراقهر سکونت دقیقه لنده برعمرخام صورتنده طویلانیور.

بوصایدقلمزدن باشقا استانبولده محبار آلتنده (مولانا) نیک دهاها بعض تصویر شریطلری اولدوغندن خبریمز وارد. فقط بونلرک بیریر حقنده سوز سوله ملک ایچین دهاا برجوق محیفیل قارالامق لازمدر. حال بوکه بونلرک هیسده بوتولو پایلمش رسلر وقوپیار اولدوغندن قید ایتمکدن واز کچیورز. بزاله مشهور اولان رسلرک بوراده ذکرنی دها مناسب بولماقدیمز.

رتنکنده برتنوره کیسشددر. بغدادش قورمش بروضعتنده صول آلی دیزی نوستنه قویمش. صاغ آلیله اشارت ایده رک کنندی کتاشی آکلامقدهدر. اورتاده سکنز کوشه لی برزاویه دن حاووش، ایچنده براورده کوزمکدهدر. مریدلری ایکی صیرا اولمشلر، بویوک مرشدک بارلاق و جوشغون کلاملری هجنانلر، وجدلر ایچنده دیکله یورلر. هریری مختلف بروضعتده کوزو. مککدهدر. دوشمه هندسی شکل مرمرلردن مرکبدر. مولانا نیک اوطوردنی یرک ارقاسنده بارماقلق، اونک یائنده براغای بولونویور. سده ایکی قاپو ایله باغچده کیریلکدهدر. قویو ییشل سرویلر و چامقلر آلتونی برافقه نهایت بولمقدهدر. عرضی ۹،۵ سانتیمتر و واولی ۱۵،۵ سانتیمترده. اطرافنده غایت کوزلر ایشله تش برتذهب ده قوری اولوب نظرلری آقمقدهدر. کتاب ایچنده کی بوتون رسملر صولو بویا ایله پایلمشددر. وته فیک اعتباریله شرق مکتبایرینک تأثیری آلتنده بولونمقدهدر. مقابلنده کی مخیفه عینی باغچده درویشانک یک ایله اشتغال ایچلری تصویر ایدیور. اوراده بعضی یاشنده قاروق، بعضی سبوری برکلده کسا ایچلردر. اورتاده برقزان قایمانقده، اطرافنده بر قاج مرید آتش حاضرلامقده مشغولدر. آیری وظیفه ده چالیشانلرده وارد. ایکنجی جلدهد اوج دانه تابلو اولوب مختلف موضوعلردهدر.

اوجنجی جلده ایله درونجی جلد ایچیریننده ایکیشر تابلو، آلتنجی جلده ایسه دورت دانه تابلو موجوددر. رنگ و شکللری کوزلر اولمقده برابر رسلرک «ایده آلیم» مسلکته منسوب برنقاش طرفندن پایلیدنی آکلاشلمقدهدر.

صنعتکارک (مولانا) یه عائد قاراقهری عالم مزجه مضبوط اولان (شاهل)ه توافق ایتهمکدهدر. درویش تپیلری بردرجه به قنار قبول ایدیله بیلیر. چونکه «مولانا» نیک مریدلری آراسنده علیه طبقه سندن برجوق کیسهلر واردی. آلیوم آنادولوده، استانبول، روم ایلیده و حتی تورکستان، هندستان و دیگر یرلرده بیکلرجه مولوی محباری واردن. واونلر مختلف مسلکله منسوب اولوب آیری قیائنده باشقا باشقا تپیلردهدر.

۳ - یته اوکتبخانه ده ۱۶ × ۲۲ سانتیمتر و قطعه سنده مولانا نیک پورتیه می دیگر بزرکتاب ایچندهدر. احمد کمال الدین باشانک طهران سفیرلکی زمانده ایران نقاشلردن برنه ترسیم ایتدیریلشدر. بوکتابده بزم عالم سلعانک و قفیدر. مولانا دن

قناعتی حصو له کتیر مکه دەر. اثر و سول و بوا به ترسیم ایدیشدر. ویومورطه آق له ورنی اولونمشدر. بو نوخ ترسیم اصولی قدیم شرق و غرب مکتب لری عئندمه مقبول برطرزدر.

٥ — بکی قابو مولو یخانه سنده شیخ عثمان افندی به سلطان مجید طرفدن هدیه ایدیلان (مولانا) نك باشقا برپورترسمی محافظه اولونماقده در. پورترده «مولانا» ایکی دیز نوسته اوطورمش برپورده. باشنده بیاض استارلی برسکه وادر.

باشی سول طرفه اکیلیم، صاقالی صبق و بیاضدر. آرقاسنده خرقه و آلتنده بخارا ییچمنده اوزون یه کلی آتاری (تور) اولوب آلرینی خرقه نك یه کاری ایچنه صوقشدر. ایکی یه کل

برله شیدیکی بردن تسبیح کورولور [١]. دیگر آثرلر کیمی بولنده رسای معلوم ده کیدر. عالمه نك فاضل ارکاندن ولد چلی افندی بو اثرک سلجوقلر دورندن قلا اولدوغنی ادعا

ایله مکه در. و بو ادعاسی، رسمک سول گوشه سنده بر مستطیل ایچنه یازیش (حضرت مولانا خونکارک تصویر شریف لریدر)

عباره سنک سلجوقی خطی اولدوغنی دلیل کتیره نك اثبات ایدیور. زده ولد چلی افندی نك بموطا لعل لری عقله یاقین بولویور.

و «مولانا نك» دیگر کوردی کمز تصویرلر نك آک اسکیمی و شانلنه صنعتکارک دها زبانه یاقلا شیدی بر تصویر اولاراق قبول ایتمکمز.

اثرک کاغذ نوزرینه ایشله نهمی و سولوبو یالماسی سلجوقلر زماننده یایلمش اولماسنه دلالت ایدمز. چونکه سلجوقی صنعتکارلری بوتورلو نقش اصولیه اثر وجوده کتیر مشلردی.

واو دورده رسملر یالکنز کاغذ نوزرینه یایلمایوردی. چینی و دووار نوزرینه ده ایشله ییوردی. استانبوله جینیل کوشکده

اسلانی آتقیلر آرا سنده سلجوقلرک جینی نوسته یایدق لری و نکلر پورتر لری وادر. برلین موز سنده ده عینی دوره عالمه رسمی

جینیلر اولدوغنی آلمان عتیقا حیلر ندن دوق تور (فره دینج سارره) قونیه سلجوقلری آثارینه دائر یازدینی برکتابنده برلیر ییور.

بینه دی

شراب الین

[١] رسم ١٢٥ سانبیتر طول وده ٧٥ سانبیتر عرضنده در.

عمرک مویخند کوردی کی مکتوبده، بکن نسخه مزده کونکی تابلوه دائرشو ایضاحات وادر: «مولانا نك قون باشی جزه ده نك نی

اوقله کن. برسی جی قار دینی مولو لری دن قلا ایشید یور. فقط بو رسمه اصلی زده در؟ بونی شمدی کیمسه. بیله یور. یالکنز عین الدوله نك

بو اثری. مولوی فاشلر دن حسب دهنک کوردی کی، عذوبی (نوری دده) افاده ایتمکده در. بناء علیه تشراییدن پورتره صنعتکارک

آرندن، یاقه نری، (حسب دده) طرفندن یایلمش بر قونیه در.

٤ — کتبخانه لده موجود پورتر لردن بر قونیه قونیه

درکاهی کتبخانه سنده در. رسمک آرقا یوزنه یازیلان جهله لده نه صورته آله ایدیلکی و نقاشی حقتده معلومات ویریلکده در.

تعلیق بر یازی ایدالان بووشقه ده دینورک: «١٢٥٥» تاریخنده حلب مولوی شیخی مرحوم حاجی عبدالغنی دده افندی در سمانده

بولودینی هسکامده جنت مکان سلطان عبدالجید خانک خزینه محافظی (٩) واسطه سیله خزینه جلیلی زیارت ایتدیکی برانده

خزینه مذکورده موجود حضرت پیر افندمرک رسم عالیسی مشاهده ایتمکله بعد از یاره محافظ مذکور دن طلب ایتمی اوزرینه

رسم شریف هدیه اولاراق خاصه افندی موی الیه احسان ایدیلکندن ١٢٨٤ تاریخنده عجمستاندن حلب درکا نه موصلت

ایدن بر نقاش شهرک (٩) دست معا و نیله رسم عالیک برصورتی آلتنقز اصل رسم قدیم دخی سبادتو چلی افندی طرفندن

طرف ذی شرف مرشدانه لردن طلب بیورماسنه بناء طرف فقیرانه مرن حضور لامع النور حضرت پیر نیاز مقصد خیر

مرصدیه قدیم قانقله آلان محلی کتبخانه مخصوصه سنده امانات سائره مبانده محفوظدر. بونک آلتنده: «اشبو رسم شریف

نسخه ثانیه سیله برابر مقام معالی مولانده حفظ ایدیله جکدر و طرف درویشانمن وقف ایدیشدر. [١] یازیلدر.

قونیه ١٧×٢٥ سانبیتر. بو یوکلکندن موققوا نوزرینه یایشدیریش بر کاغده در. [٢] «مولانا» رسمده پوست

نوسته جومه لیش بر وضعبده، صاغالی قونلونی آلتنه صوقش، سولالی دیز قاغنه ایکی بارماغی کوزو کدرک اوزانمش برصورتده در.

بو یوک و اوزون قورمال صاقالی در. دها زیاده برسیاه و نك تأثیر یایماقده در. قاشلری کوروسیه. کوزلی بو یوکده در.

باشنده دولانمش سیوریمجه برکله وادر. ارقاسنده محراب واری برخل اولوب ایچمیریسی قویو ییشیل و نکلر دن آچیق صاریه

کیدیریور. بونک اطرافنده قیرمزی بر قوش کورولور. نوستده بول برشالوار، قشاق اولوب یاقلری چیلادر. ٹونکده نوزری

ییشیل قابلی برکتاب دور یور. صاچی ایکی اوموزنه آیریق آشاغی یه اینیور. هیت عمومی افاده ایدن رنکار قویودن

باشلا یوق آچیق صاریله بیتور. ترتیب و طرز ترسیم اعترابه یازید کتبخانه سنده کوردی کمز رسمه براز بکنه مکه در.

تقیکی عینی نقش مکتبی نه منسوب بر صنعتکار طرفندن یایلدینی [١] مذکور تصویرلر کلیس شیخی اجد جوح المولی طرفندن

وقف ایدیشدر. (٢٢٥) زمان قیدی وارسده تاریخ آتیلایه اونونوشدر. [٢] بورسک اصلی فولکیمیزده در.